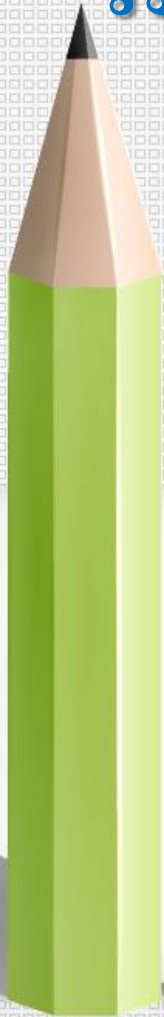

ระบบประกันคุณภาพฯ ภายใน ระดับอุดมศึกษา

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.กิตติชัย วัฒนานิก

24 กันยายน 2560

เป้าหมายของการจัดการศึกษา ตามกรอบแผนอุดมศึกษา

การยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพสู่ตลาดแรงงาน และพัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาในการสร้างความรู้และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในโลกาภิวัตน์

ที่มา : กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 2 (ปี พ.ศ. 2551 -2565)

ผลผลิตอุดมศึกษาปัจจุบัน

- ผลสำรวจ ความต้องการจ้างบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยในเอเชียของ
ผู้ว่าจ้าง... NUS ติดอันดับ 1 ของเอเชีย ขณะที่จุฬาฯ อันดับ 41 (ลดลง
เรื่อยๆ) และเป็นหนึ่งเดียวของไทยที่ติด 1 ใน 10 ของมหาวิทยาลัยในกลุ่ม
อาเซียน ที่เหลือประกอบด้วยมหาวิทยาลัยในสิงคโปร์ มาเลเซีย
ฟิลิปปินส์ และ อินโดนีเซีย (QS Ranking, Asia 2016)
- คะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านภาษาอังกฤษของคนที่เข้าสอบ Internet-
Based TOEFL ของประเทศในอาเซียน ไทยเหนือกว่าเพียงลาวและ
กัมพูชา แต่มีคะแนนด้านการพูดเท่ากัน (Test and Score Data Summary,
TOEFL 2016)

ผลผลิตอุดมศึกษาปัจจุบัน

- คุณภาพผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัยในกลุ่มอาเซียน 10 อันดับ: สิงคโปร์ อันดับโลก 27, 69 และ 658 ขณะที่มหาวิทยาลัยในมาเลเซีย อันดับ 374, 389, 410, 451 และ 597 สำหรับไทยอันดับ 517, 587 (SCIMAGO research ranking 2016)
- Global Competitiveness Index 2016-2017 (WEF) ประเมินอุดมศึกษา และนวัตกรรมไทยต่ำกว่าหลายประเทศอาเซียนในหลายประเด็น เช่น สถาบันที่สอนบริหารธุรกิจ แหล่งฝึกอบรมระดับสูง คุณภาพหน่วยงานวิจัยวิทย์/เทคโนโลยี ความร่วมมือวิจัยระหว่างมหาฯ/เอกชน

กรอบกำกับดูแล ‘คุณภาพการศึกษา’

- เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร
- กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
- การประกันคุณภาพการศึกษา
- มุ่งสู่การขึ้นทะเบียน TQR

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร

เกณฑ์มาตรฐานฯ ต้องสามารถรองรับการบริหาร
จัดการหลักสูตรที่มีลักษณะที่แตกต่างหลากหลาย
(แต่ได้คุณภาพ) เพื่อตอบสนองการผลิตบัณฑิตให้
ได้ตามความต้องการของสังคม

ประเด็นสำคัญของเกณฑ์มาตรฐานฯ 2558

1. ยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา เช่น คุณวุฒิและคุณสมบัติอาจารย์ มาตรฐานการสำเร็จการศึกษา ระดับความสามารถด้านภาษาอังกฤษ เป็นต้น
2. เพิ่มความยืดหยุ่นในการจัดหลักสูตรและเนื้อหาให้เกิดความร่วมมือกับองค์กรภายนอก เช่น ลดหน่วยกิตวิชาเฉพาะ อนุญาตให้บุคคลจากสถาบันคู่ความร่วมมือสามารถทำหน้าที่อาจารย์ประจำหลักสูตรได้ และบุคคลเหล่านี้อาจใช้ประสบการณ์ทดแทนคุณวุฒิและตำแหน่งวิชาการ เป็นต้น

สาระในการปรับปรุงฯ ที่แตกต่างจากเกณฑ์ฯ พ.ศ. 2548

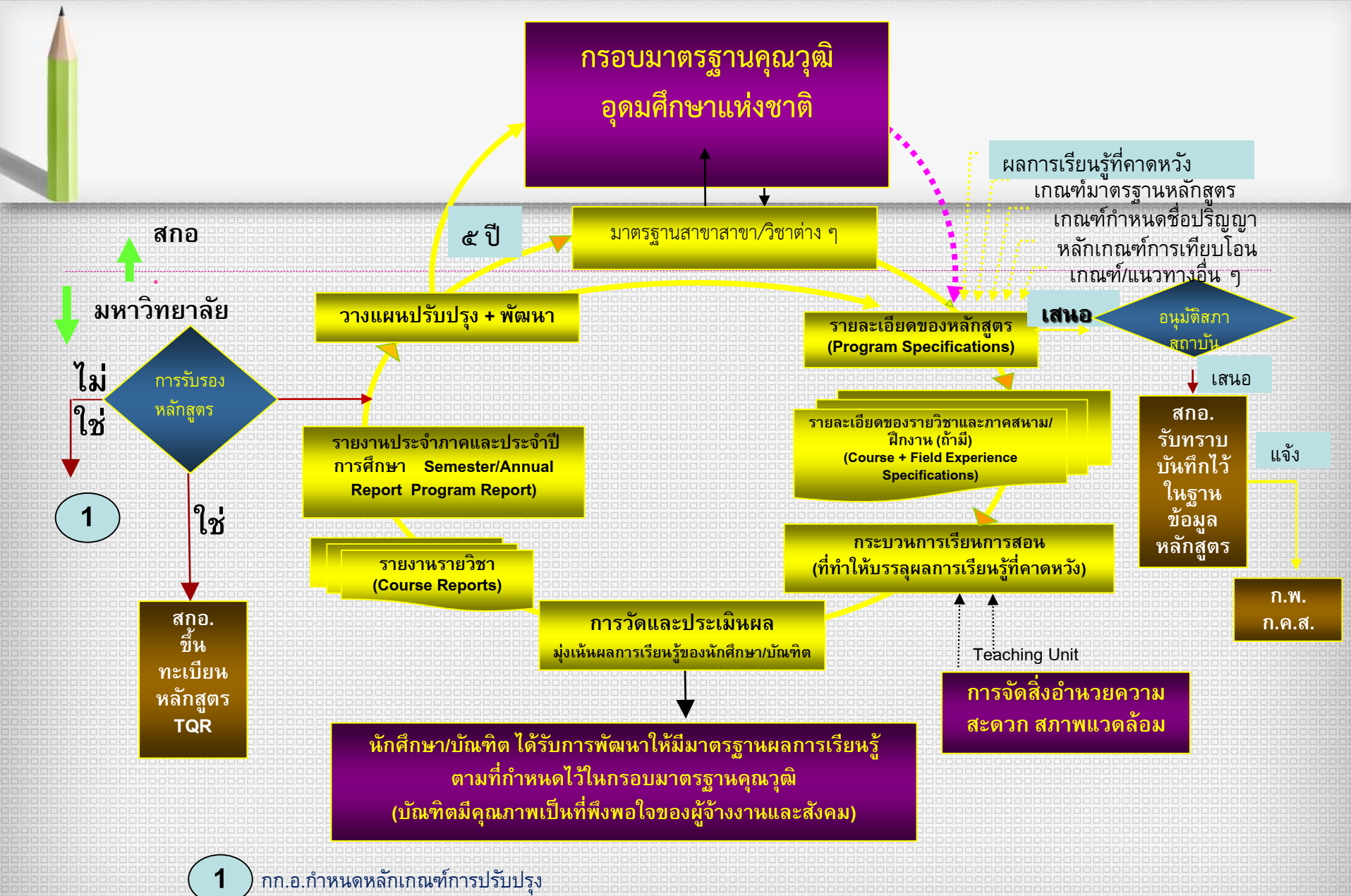
- กำหนดคำนิยาม : อาจารย์ประจำ
อาจารย์ประจำหลักสูตร
อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
อาจารย์พิเศษ
- คุณสมบัติของอาจารย์ที่ทำหน้าที่ต่างๆ ในหลักสูตร โดยเฉพาะ
ระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งอาจารย์ประจำและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
- การแบ่งกลุ่มหลักสูตร

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF)

พ.ศ. 2552

- เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ (เป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ หรือ *Learning Outcome* ที่สาขากำหนด โดยให้อิสระในการดำเนินการ)
- เพื่อประโยชน์ต่อการรับรองมาตรฐานคุณวุฒิในระดับอุดมศึกษา สามารถเทียบเคียงกันได้ผ่านระบบ TQR

การประกันคุณภาพการศึกษา

การจัดระบบและกลไกในการควบคุม ติดตาม
ตรวจสอบ ประเมิน และพัฒนาคุณภาพ โดยสถาบันเอง
เพื่อมั่นใจว่าสามารถผลิตผลงานที่ได้คุณภาพ (บันทึก
ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และตามมาตรฐานผลการเรียนรู้
ที่กำหนด งานวิจัยที่มีคุณภาพ การบริการวิชาการและทำนุบำรุง
ศิลปะและวัฒนธรรมที่ตรงความต้องการและเกิดประโยชน์ต่อ
สังคม)

วัตถุประสงค์ของประกาศฯ เรื่องหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพฯ

- เพื่อกำหนดแนวทางในการ ‘**ประกันคุณภาพการศึกษา**’ ภายในระดับอุดมศึกษา โดยยึดหลักเสรีภาพทางวิชาการและควมมีอิสระในการดำเนินการของสถานศึกษา
- เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาฯ มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับ ‘**บริบทและเจตนารมณ์**’ ของสถานศึกษาและ ‘**มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง**’
- เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับ ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน พ.ศ.2557

- สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาต้องจัดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายใน **ระดับหลักสูตร คณะ สถาบัน** ให้สอดคล้องกับ **กฎกระทรวง** ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา
- สถานศึกษาระดับอุดมศึกษามี **อิสระในการเลือก** ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในให้ **สอดคล้องกับบริบทและเจตนารมณ์** ของตนเอง และเป็นไปตาม **มาตรฐานการอุดมศึกษา เกณฑ์มาตรฐานอื่นๆ** ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสามารถรองรับการประเมินคุณภาพจากภายนอก

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับ ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน พ.ศ.2557(ต่อ)

- ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาเลือกใช้
 - ต้องเป็นระบบที่สนองต่อเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และ กฎกระทรวงฯ
 - อาจเป็นระบบที่ ค.ป.ภ. พัฒนาขึ้น หรือ เป็นระบบคุณภาพอื่นที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากลและเทียบเคียงได้กับระบบที่ ค.ป.ภ. พัฒนาขึ้น ซึ่งสามารถประกันคุณภาพได้ตั้งแต่ระดับหลักสูตร คณะวิชา และสถาบัน

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพ การศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา (ต่อ)

- ในระดับหลักสูตร ค.ป.ภ. ได้จัดทำระบบประกันคุณภาพฯ ที่ สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ (TQF)
- ในระดับคณะและสถาบัน ค.ป.ภ. ได้จัดทำระบบประกัน คุณภาพฯ ที่ สอดคล้องการประกันคุณภาพระดับหลักสูตร และสามารถเชื่อมโยงกับ สมศ. และ ก.พ.ร

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพ การศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา (ต่อ)

- สกอ. ได้จัดให้มี ระบบฐานข้อมูลสำหรับการประเมิน (CHE QA Online) ที่สอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่ ค.ป.ภ. พัฒนาขึ้น ซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. และ สำนักงาน ก.พ.ร.

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพ การศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา (ต่อ)

- กรณีที่สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาเลือกใช้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอื่น นอกเหนือจากระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่ ค.ป.ภ. พัฒนาขึ้น สถานศึกษาจะต้องเสนอ สภามหาวิทยาลัย และ ค.ป.ภ. ให้ความเห็นชอบก่อน โดยในการนำเสนอขอความเห็นชอบต้องเทียบเคียงระหว่างระบบนั้น กับ ระบบที่ ค.ป.ภ. พัฒนาขึ้น

ระบบประกันคุณภาพอื่น ที่ ค.ป.ภ.ให้ความเห็นชอบแล้ว

ระบบ	ระดับหลักสูตร	ระดับคณะ	ระดับสถาบัน
ระบบของ สากล	■ AUN-QA ■ AACSB (บริหารธุรกิจ) ■ ABEST๒๑ (บริหารธุรกิจ) ■ EPAS (บริหารธุรกิจ) ■ EQUIS (บริหารธุรกิจ) ■ IACBE (บริหารธุรกิจ เฉพาะ ป.ตรี) ■ WFME (แพทยศาสตร์)	■ AACSB (บริหารธุรกิจ) ■ EQUIS (บริหารธุรกิจ) ■ EdPEX (สกอ.)	■ EdPEX (สกอ.)
ระบบของ สภาวิชาชีพ	■ สภาการพยาบาล ■ สภาเทคนิคการแพทย์ ■ สภาเภสัชกรรม ■ สภากายภาพบำบัด	-	-
ระบบที่ ม/ส พัฒนาขึ้นเอง	■ CUPT-QA (ทปอ.) ■ CU-CQA๑๐๐ (จพ)	■ CUPT-QA (ทปอ.)	■ CUPT-QA (ทปอ.)

การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตาม
กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ใน
ฐานข้อมูลหลักสูตร

(Thai Qualification Register : TQR)

จุดมุ่งหมายการขึ้นทะเบียน TQR

- ❑ เพื่อยืนยันว่าหลักสูตรจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนด
- ❑ เพื่อยืนยันว่าหลักสูตรสามารถผลิตบัณฑิตได้ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ หรือ Learning Outcome (ที่สาขาวิชากำหนด)

จุดมุ่งหมายการขึ้นทะเบียน TQR

- ☐ เพื่อให้สาธารณชนรับรู้ว่าคุณสมบัติการจัดการศึกษาได้คุณภาพ และเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด
- ☐ เพื่อเป็นเครื่องมือให้มีการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้บัณฑิตมีคุณลักษณะตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ

ทั้งนี้ การเผยแพร่หลักสูตร TQR ให้เป็นไปตาม
ความสมัครใจของสถาบันอุดมศึกษา

ขั้นตอนการดำเนินการ เพื่อเผยแพร่หลักสูตร TQR

ขั้นตอนการดำเนินการเผยแพร่หลักสูตร TQR

1. สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการประเมินตนเองและมีผลการประเมินตนเองระดับดีขึ้นไป ต่อเนื่องกัน 2 ปี
2. สถาบันอุดมศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในระดับหลักสูตรจากทะเบียนรายชื่อผู้ประเมินคุณภาพภายในสำหรับตรวจประเมินหลักสูตร

ขั้นตอนการดำเนินการเผยแพร่หลักสูตร TQR

3. คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในระดับหลักสูตร
ดำเนินการตรวจประเมินคุณภาพหลักสูตรที่จะขอขึ้น
ทะเบียน TQR เพื่อยืนยันผลการประเมิน ผ่านระบบ
CHE QA Online
4. สถาบันอุดมศึกษาเสนอสถาบันให้ความเห็นชอบ /
ทราบในการขอขึ้นทะเบียนหลักสูตร TQR

ขั้นตอนการดำเนินการเผยแพร่หลักสูตร TQR

5. สถาบันอุดมศึกษา**แจ้งความประสงค์ขอขึ้นทะเบียนหลักสูตร TQR** มายัง สกอ. พร้อมแนบมติสภาสถาบันและคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในระดับหลักสูตร **รวมทั้ง** ข้อมูลด้านคุณภาพของผู้เรียนและผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร **ต่างๆ (Program Learning Outcomes)** ที่จะสะท้อนให้สังคมรับรู้ ได้ว่าบัณฑิตจากหลักสูตรนั้นๆ จะต้องมีความรู้อะไร สามารถทำอะไรได้ (สรุปย่อประมาณครึ่งหน้ากระดาษ)

ขั้นตอนการดำเนินการเผยแพร่หลักสูตร TQR

6. **สกอ. ตรวจสอบ**การดำเนินงานประเมินคุณภาพภายใน
วิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพของหลักสูตรผ่านระบบ CHE
QA Online และ**เสนอคณะกรรมการพัฒนาการประกัน**
คุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษาพิจารณากลับกรอง
ผลการประเมินว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ สกอ. กำหนดก่อน
นำเสนอ ค.ป.ภ. พิจารณาขึ้นทะเบียน TQR และเสนอ กกอ. ให้
ความเห็นชอบต่อไป

การเผยแพร่หลักสูตรใน TQR สำหรับหลักสูตรที่ใช้ระบบประกัน คุณภาพอื่น

□ กรณีหลักสูตรใช้ระบบการรับรองของสากล

- ❖ ได้รับการรับรองตามระบบของสากลแบบไม่มีเงื่อนไข
- ❖ ระยะเวลาการขึ้นทะเบียนตามระยะเวลาการรับรองของระบบสากลนั้น

□ กรณีหลักสูตรใช้ระบบการรับรองของสภาวิชาชีพ

- ❖ ได้รับการรับรองตามระบบของสภาวิชาชีพแบบไม่มีเงื่อนไข
- ❖ ระยะเวลาการขึ้นทะเบียนตามระยะเวลาการรับรองของสภาวิชาชีพนั้น

การดำเนินการประกันคุณภาพของหลักสูตร ที่ได้รับการเผยแพร่ TQR แล้ว

1. ดำเนินการประเมินตนเองเป็นประจำปีการศึกษา
2. จัดส่งข้อมูลผ่านระบบ CHE QA Online เป็นประจำปีการศึกษา
 - ข้อมูลพื้นฐาน (Common Data Set)
 - รายงานผลการกำกับมาตรฐานตามองค์ประกอบที่ 1
 - รายงานการประเมินตนเอง